

Henryk Machajewski

Wygoda, gm. Białogard, woj.
koszalińskie. Stanowisko 6

Informator Archeologiczny : badania 15, 130-131

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stanowisko położone jest na niskiej terasie nadzalewowej wielkiej doliny Wisły. Stanowisko 10 i sąsiadujące z nim od północy stanowisko 9 /o podobnej chronologii/, tworzą razem kompleks osadniczy o powierzchni około 20 ha.

Badania miały charakter ratowniczy. Łącznie przebadano teren o powierzchni 200 m², rejestrując występowanie dwóch warstw kulturowych i 28 obiektów. Wystąpiły także ślady osadnictwa neolitycznego - kultury pucharów lejkowatych z fazy wióreckiej /100 fragmentów ceramiki/.

1. Warstwa związana z osadnictwem ludności kultury łużyckiej, datowana jest na okres halszacki. Związanych jest z nią 9 obiektów: 2 paleniska i 7 jam o nieokreślonej funkcji. Zawierała liczny materiał ceramiczny - 2.063 fragmenty /40% pozyskanego materiału ceramicznego/.
2. Warstwa datowana na późny okres lateński i wczesny okres rzymski. Zawierała 3.172 fragmenty ceramiki, co stanowi 60% pozyskanego materiału. Wystąpiły także liczne fragmenty polepy z odciskami posłupowymi, liczne przęśliki, w tym jeden kwadratowy oraz srebrny denar Antoninusa Piusa /138-161/. Z warstwą tą związanych jest 19 obiektów: 5 palenisk, 8 pieców do wytopu żelaza, pochówek psa, bruk kolisty o średnicy 50 cm oraz 4 jamy o nieokreślonej funkcji.

Do najciekawszych odkryć tego sezonu należy zaliczyć odsłonięcie 8 pieców do wytopu żelaza. Piece te nie zostały zniszczone współczesną orką, stąd zachowały się resztki glinianych ścian konstrukcji naziemnych. Ściany wewnętrzne były silnie przepalone i pokryte warstwą żużla. Zachowały się fragmenty z otworami powietrznymi oraz "grzybki" do zatykania dysz powietrznych. Kotłinki pieców były kształtu kolistego, w przekroju kwadratowego lub prostokątnego, lekko rozszerzające się przy dnie. Wypełnione były soplami żużla i dużą ilością węgla drzewnych /dużych fragmentów/. Wstępnie datować je możemy na przełom okresu późnolateńskiego i wczesnorzymskiego.

Materiały znajdują się w Muzeum w Grudziądzu.

Badania będą kontynuowane.

WILKOWICE, gm. Wartkowice
woj. sieradzkie
Stanowisko 2

patrz
okres halszacki

WYGODA, gm. Białogard
woj. koszalińskie
Stanowisko 6

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu
Katedra Archeologii

Badania prowadził mgr Henryk Machajewski. Finansował UJ i UAM. Drugi, po dwuletniej przerwie

/pierwszy w 1978 r. / sezon badań. Stanowisko wielokulturowe: osada kultury pomorskiej, osada kultury oksywskiej i wielbarskiej, cmentarzysko kultury oksywskiej i wielbarskiej.

Podjęte w tym roku badania archeologiczne na stanowisku 6 w Wygodzie /dawne oznaczenie: Rzyszczewo, stanowisko 6 - por.: Informator Archeologiczny, Badania 1978, s. 141/ są częścią zaprojektowanych wielopłaszczyznowych badań na mikroregionem osadniczym z młodszego okresu przedrzymskiego i okresu rzymskiego w dorzeczu środkowej Parsęty.

Stanowisko zlokalizowane jest na płaskiej cyfłowatej terasie nadzalewowej stożkowatego wyniesienia od zachodu otoczonego rzeką Parsętą.

Na obszarze 1.300 m² stwierdzono 198 obiektów trzech jednostek kulturowych:

1. kultura pomorska - osada; 5 jam.
2. kultura oksywska i wielbarska - osada; 81 obiektów, w tym: półziemianki, ślady budynków słupowych, paleniska, piece chlebowe, warsztat /?/ do obróbki żelaza. Chronologia: faza A3 młodszego okresu przedrzymskiego - faza B1 wczesnego okresu rzymskiego.
3. kultura oksywska i wielbarska - cmentarzysko; 112 obiektów - groby ciałopalne. Dominacja grobów ciałopalnych jamowych bezpopielnicowych z resztkami stosu, w mniejszej ilości groby jamowe z resztkami stosu i ze stelą lub groby jamowe bez resztek stosu popielnicowe. Elementy wyposażenia grobów: zapinki żelazne i brązowe od war. G/H do A II, 50-55 /elementy uzbrojenia/, miecze jednosieczne typu II III, pochwy żelazne do mieczy, umba typu 7b, groty smukłe grupy II i krępe grupy III/, kłamry żelazne jedno-i dwudzielne, bransolety żelazne z tępą uciętymi nachodzącymi na siebie końcami, "obrączki" złote wykonane z poczwórnym spletanego drutu o przekroju kwadratowym, paciorki bursztynowe, przęśliki kamienne i gliniane, naczynia ceramiczne grupy II, IV, VI, VIII, IX, wg Wołagiewicza /kultura oksywska/ i grupy XIII wg Schindlera /kultura wielbarska/. Chronologia: podfaza A2a młodszego okresu przedrzymskiego - podfaza B1b wczesnego okresu rzymskiego.

W układzie przestrzennym uwagę zwraca bezpośrednio sąsiedztwo osady i cmentarzyska ludności kultury oksywskiej i kultury wielbarskiej.

Badania będą kontynuowane.

TARNOWIEC, gm. Tarnów
woj. tarnowskie
Stanowisko 1

patrz
neolit